Quelle: http://manuscripta.at/?ID=31664
Copyright: Zwettl, Zisterzienserstift

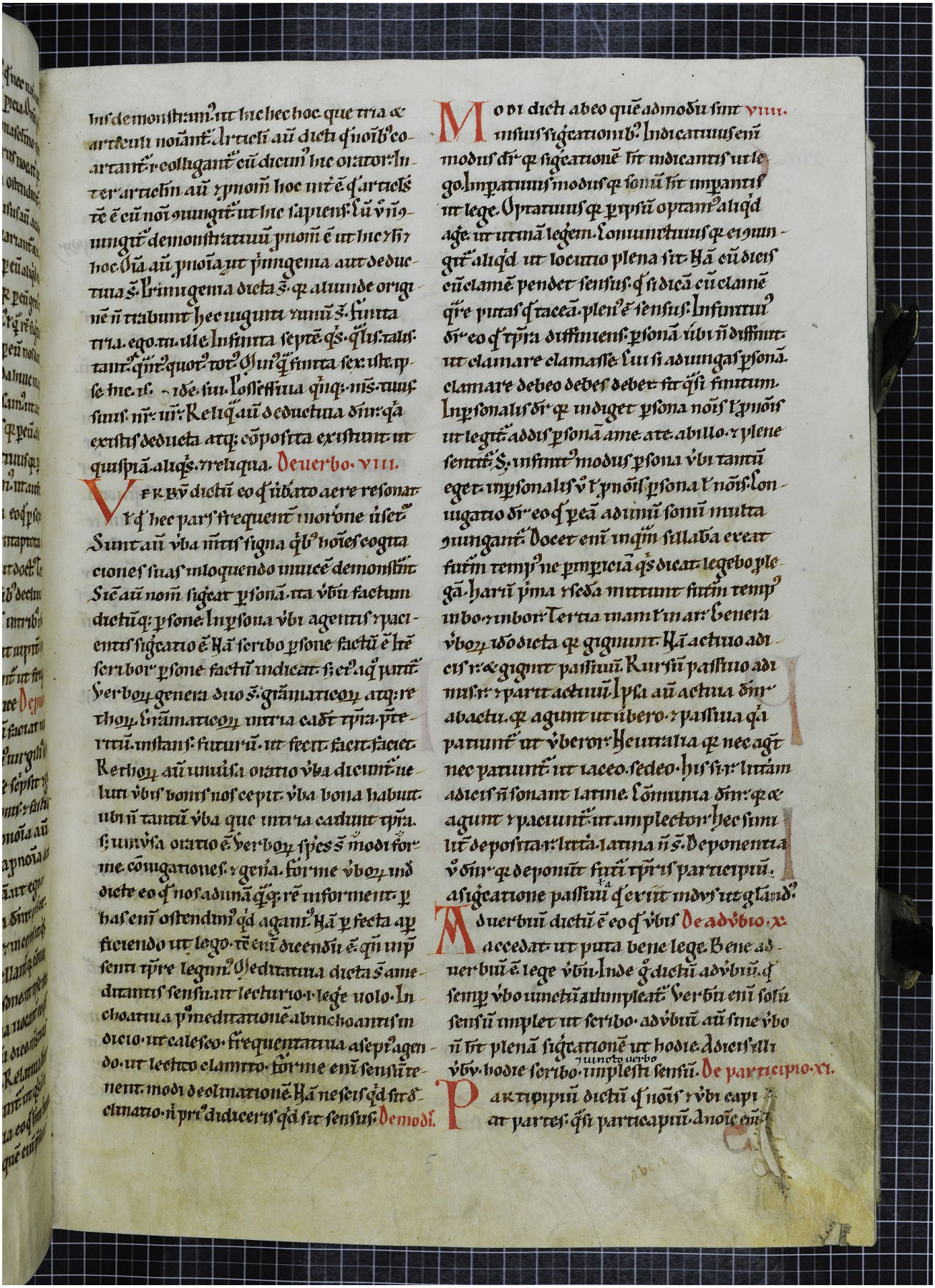

his demonstram. ut hic hec hoc. que tria &
articulum notant. Articuli autem dicti quia illis co-
artantur. r colligantur cum dicunt hic orator. In-
ter articulum autem r pronomen hoc interest quod articulus
re est cum noi iungitur. ut hic sapiens. Sed non
iungitur demonstratiuum pronomen est ut hic r hi
hoc. Oia autem pronomina ut primigena aut deduc-
tiua s. Primigena dicta s. quia aliunde origi-
nem non habent hec uiginti r unum s. Sunt
tria. ego. tu. ille. Infinita septem quis. quilis. talis.
tantus. quantus. quotus. totus. Qui uter. Infinita sex. iste. ipse.
hic. is. ~ ide. suus. possessiua quinque. meus. tuus.
suus. noster. uester. Reliqua autem deductiua dicuntur quia
existis deducta atque composita existunt ut
quispiam aliquis. r reliqua. De uerbo. VIII.

Verbum dictum eo quod uibrato aere resonat
r quia hec pars frequenter in orone uisetur
Sunt autem uiba nutus signa quibus noies cogni-
tiones suas in loquendo inuicem demonstrant
Sicut autem nomen significat psonam. ita uibum factum
dictumque psone. In psona uibi agentis r paci-
entis significatio est. Ha scribo psone factum est hic
scribor psone factum indicat. s. et aliquid punctum
Verborum genera duo s. grammaticorum atque re-
thorum. In grammaticorum uero tria cadunt tpia. pre-
teritum. instans. futurum. ut fecit facit faciet.
Rethorum autem uniuersa oratio uiba dicuntur. ue-
lut uibis bonis nos cepit. uiba bona habuit.
ubi non tantum uiba que uera cadunt tpia.
s. uniuersa oratio est. Verborum species s. modi for-
me conjugationes. r genera. formae uiborum und
dicte eo quod nos admonent quatenus re informemur. p
has enim ostendimus quid agamus. Ha p fecta ap
ficiendo ut lego. re enim discendum est. qui imp
senti tpore legimus. Meditatiua dicta s. ame-
ditantis sensum. ut lecturio. r lege uolo. In
choatiua p meditationem abinchoantis in
dicio. ut calesco. frequentatiua a sepe agen-
do. ut lectito clamito. formae enim sensum te-
nent. modi declinationem. Ha nescis quid sit de-
clinatio. nisi prius didiceris quid sit sensus. De modis.

Modi dicti abeo quia admodum sunt. VIIII.
insius significationis. Indicatiuus enim
modus dicitur quia significationem. ut indicantis ut le-
go. Impatiuus modus quia sonum. ut impantis
ut lege. Optatiuus quia pipsum optamus aliquid
age. ut utinam legam. Coniunctiuus quia eis iun-
gitur aliquid. ut locutio plena sit. Ha cum dicis
cum clamem pendet sensus. quasi dicam cum clamem
quire putas quasi tacea. plenum est sensus. Infinitiuus
dicitur eo quod tpia diffiniens. psonam ubi non diffinit.
ut clamare clamasse. Sed si adiungas psonam.
clamare debeo debes debet fit quasi finitum.
Impsonalis dicitur quia indiget psona noris. pronoris
ut legitur addis psonam amare. abillo. r plene
sentitur. s. infinitum modus psona uibi tantum
eget. impsonalis uel pronoris psona. et noris. Con-
iugatio dicitur eo quod pea adinuicem somum multa
iungantur. Docet enim inquam sillaba erat
futurum tempus ne principia quis dicat legebo ple-
gam. harum prima r seda mutant in ar. Beneta
uibo r in bor. Tertia mamtinar. Beneta
uibo r ido dicta quia gignunt. Ha actiuo adi
cis r. & gignit passiuum. Rursum passiuo adi
nis r. r parit actiuum. Ipsa autem actiua dicun-
abactu. quia agunt ut uibero. r passiua quia
patiuntur ut uberor. Heutralia quia nec agunt
nec patiuntur ut taceo. sedeo. his si ir. Intram
adicis non sonant latine. Communia dicuntur quia
agunt r patiuntur ut amplector. hec simi
liter deposita. r. Intra. latina non s. Deponentia
uel dicuntur quia deponunt suum tpis. participium.
a significatione passiui quia exiit indus ut glandis.
Ha

Aduerbium dictum est eo quod uibis De adubio. X.
accedat. ut puta bene lege. Bene ad-
uerbium est lege uibium. Inde quidem dictum adubium. quia
semper uibo iunctum adimpleat. Verbum enim solum
sensum implet ut scribo. adubium autem sine uibo
non fit plena significatione ut hodie. adicis. Ut
uibum. hodie scribo. impleti sensum. De participio. XI.
iuncto uerbo

Participium dictum quia nomis r uibi capi
at partes. quasi participium. a nomine enim